

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/90/2016
Identifikačné číslo spisu: 5311010088
Dátum vydania rozhodnutia: 19.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5311010088.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 19. júla 2017 v trestnej veci obvineného Ing. T. F. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, o dovolaní obvineného Ing. T. F. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 3. augusta 2016, sp. zn. 2To/49/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. T. F. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Čadca z 25. februára 2016, sp. zn. 1T/27/2011, bol obvinený Ing. T. F. podľa § 285 písm. d/ Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Čadca, sp. zn. Pv 1144/09-51, z 24. februára 2011 (ďalej len „obžaloba prokurátora“) pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako otec mal. F. F., nar. XX. G. XXXX, ktorý bol vo výchove a starostlivosti u svojej matky B. F., bytom G., ul. F. č. XXXX/XX, okres G., úmyselne riadne na toto dieťa neplatil výživné v dobe od 1. júna 2009, najmenej do 27. mája 2013, s výnimkou obdobia od: 01. augusta 2010 do 31. decembra 2011, kedy bol nezamestnaný a poberal dávku v hmotnej núdzi. K vyživovacej povinnosti bol aj zaviazaný rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 5P/128/2002 zo dňa 26. septembra 2003, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20. marca 2004 a to prispievať na mal. F. F. mesačne 33,19 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa a rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 8C/59/2003 zo dňa 19. novembra 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03. septembra 2010 a to prispievať na F. F. mesačne 49,79 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa. Obžalovaný za uvedené obdobie na výživnom mal zaplatiť sumu 1 327,68 €, zaplatil 398,32 € a dlhuje k rukám matky B. F. 929,36 €. Obžalovaný v dobe, keď neplatil výživné, mal dostatok finančných prostriedkov, z ktorých mohol výživné v plnej výške platiť,

pretože obvinený nie je pre príčinnosť trestne zodpovedný.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal obvinený Ing. T. F. odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Žiline. Odvolací súd napadnutým rozsudkom z 3. augusta 2016, sp. zn. 2To/49/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako otec mal. F. F., nar. XX. G. XXXX, ktorý je vo výchove a starostlivosti u svojej matky B. F., bytom G. - ul. F. č. XXXX/XX, okres G., úmyselne riadne na toto dieťa neplatil výživné v dobe od 1. júna 2009 najmenej do podania obžaloby. K vyživovacej povinnosti bol aj zaviazaný rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 5P/128/2002 zo dňa 26. septembra 2003, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20. marca 2004, a to prispievať na mal. F. F. mesačne 33,19 Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa a rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 8C/59/2003 zo dňa 19. novembra 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 3. septembra 2010, a to prispievať na F. F. mesačne 49,79 Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa. Obvinený za uvedené obdobie na výživnom dlhuje k rukám matky B. F. najmenej 796,29 Eur.

Obvinený sa tohto konania dopustil napriek tomu, že bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu v Čadci pod sp. zn. 2T/90/2006 zo dňa 11. februára 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17. júna 2008, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok.

Obvinený v dobe, keď neplatil výživné, mal dostatok finančných prostriedkov, z ktorých mohol výživné v plnej výške platiť,

pretože skutok nie je trestným činom.

Krajský súd vo svojom rozsudku primárne konštatoval, že rozsudok prvostupňového súdu nezodpovedá požiadavkám uvedeným v § 163 Trestného poriadku. Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku sa musí uviesť skutok a zákonné označenie trestného činu podľa obžaloby, a to aj vtedy, ak by súd dospel k záveru, že zákonné označenie skutku uvedené v obžalobe nie je správne. Okresný súd v rozpore s uvedeným upravil obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti, výšku dlžného výživného a tiež i právnu kvalifikáciu konania obvineného. Obvinený bol v podstate oslobodený spod obžaloby pre iný skutok, ako je uvedený v obžalobe prokurátora.

Súd druhého stupňa v napadnutom rozsudku ďalej uviedol, že súd môže oslobodiť obžalovaného spod obžaloby z dôvodu, že obžalovaný nie je pre príčinnosť trestne zodpovedný len vtedy, keď sa zistilo, že obžalovaný sa dopustil skutku, ktorý je predmetom obžaloby, a že tento skutok vykazuje znaky niektorého trestného činu, teda až po tom, keď nie je daný niektorý z dôvodov oslobodenia uvedených v ustanovení § 285 písm. a/ až c/ Trestného poriadku. Podľa krajského súdu prvostupňový súd nepochybil, keď ako oslobodzujúci dôvod uviedol písm. d/ § 285 Trestného poriadku, podľa ktorého súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak obžalovaný nie je pre príčinnosť trestne zodpovedný, keďže znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že u obvineného pretrvávala duševná porucha, a to pretrvávajúca psychotická porucha s prevahou bludov, ktorou trpel v čase spáchania skutku, a v dôsledku ktorej nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nemohol ani toto svoje konanie ovládať. V odvolaní proti rozsudku okresného súdu sa síce obvinený domáhal oslobodenia spod obžaloby podľa písm. a/ ustanovenia § 285 Trestného poriadku, ale ako uviedol krajský súd vo svojom rozsudku, takýto dôvod pre oslobodenie spod obžaloby z výsledkov dokazovania nevyplýva a nebol zistený. Zistený bol však dôvod podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku, podľa ktorého súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa písm. b/ sa uplatní, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo nie je trestným činom, a to v dôsledku okolností

vyučujúcich protiprávnosť činu. Podľa názoru krajského súdu v danej veci v konaní obvineného Ing. T. F. absentuje subjektívna stránka trestného činu. Zo správania obvineného v rozhodnom období podľa krajského súdu nemožno vyvodiť, že by sa úmyselne vyhýbal plneniu svojej výživovacej povinnosti. Podľa jeho tvrdenia výživné platil dobrovoľne, pokiaľ to bolo možné. Synovi F. kúpil mobilný telefón, bubny a pokiaľ pracoval, prispieval na jeho výživu i viac, ako mu bolo určené súdom.

Proti rozsudku súdu druhého stupňa podal dovolanie obvinený Ing. T. F. z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť), ktoré neskôr doplnil prostredníctvom obhajcu.

V dovolaní obvinený uviedol, že s rozhodnutím odvolacieho súdu súhlasí, pokiaľ ide o rozhodnutie, že skutok, ktorý bol predmetom obžaloby prokurátora, nie je trestným činom, ale sčasti nesúhlasí, pretože v danom prípade sa skutok ani nestal. Ani vykonaným dokazovaním nebolo podľa obvineného dokázané, že skutok sa stal, a preto požiadal najvyšší súd, aby rozhodol o oslobodení jeho osoby podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku. Ďalej obvinený poukázal aj na vykonané dokazovanie pred súdom prvého stupňa, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu porovnaniu jednotlivých období a nesprávnemu spočítaniu výživného, ktoré mal obvinený uhradiť. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise má byť zrejmé, že výživné má preplatené. V podrobnostiach obvinený odkázal na obsah svojho odvolania proti rozsudku okresného súdu. Obvinený preto dovolaciemu súdu navrhol, aby tento zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka okresnej prokuratúry, ktorá sa nestotožnila s dôvodmi uvádzanými v dovolaní, na základe ktorých sa obvinený domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia. Vykonaným dokazovaním tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, bolo dostatočne preukázané, že sa obvinený Ing. T. F. predmetného skutku dopustil. Uvedené skutočnosti boli preukázané najmä výpoveďami obvineného, svedkov a listinnými dôkazmi predloženými obvineným a zabezpečenými súdom. Vzhľadom na uvedené prokurátorka okresnej prokuratúry najvyššiemu súdu navrhla, aby dovolanie odmietol v zmysle § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

K vyjadreniu prokurátorky okresnej prokuratúry k dovolaniu obvineného sa vyjadril obvinený prostredníctvom svojho obhajcu. Obvinený vo svojom vyjadrení uviedol, že s argumentáciou prokurátora nesúhlasí a zopakoval, že pri dokazovaní pred súdom prvého stupňa malo dôjsť k nesprávnemu porovnaniu jednotlivých období a nesprávnemu spočítaniu výživného, ktoré mal obvinený uhradiť. Bývalá manželka obvineného B. F. má údajne zaplatené výživné za celé žalované obdobie a obvinený mal byť krivo obvinený. Výživné mal mať v danom období preplatené, a teda tým mala vzniknúť škoda obvinenému, a nie jeho bývalej manželke. V konaní mal obvinený preukázať, že pokiaľ to bolo možné, platil aj vyššie výživné, o syna sa riadne staral a pri každej príležitosti sa mu snažil kúpiť aj niečo navyše okrem samotného výživného. Podľa názoru obvineného boli výpovede jednotlivých svedkov nepravdivé, čo majú podporovať aj listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného Ing. T. F. nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania. Z podaného dovolania je zrejmé, že obvinený ho poňal ako ďalšie už druhé odvolanie a prostredníctvom dovolania sa na najvyššom súde domáha opätovného prehodnotenia dôkazného stavu bez toho, aby si uvedomil, že dovolanie nie je ďalší riadny opravný prostriedok.

Menovaný v dovolaní nepredložil žiadny relevantný argument preukazujúci naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu.

Je nevyhnutné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplňovať alebo korigovať len odvolací súd. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti) bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti spôsobu a rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Nie je možné, s poukazom na obvineným uplatnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

V rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov môžu obvinení v dovolaní uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu.

Pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie odvolacieho súdu, že obvinený sa dopustil skutku tak, ako je popísaný v obžalobe prokurátora. Uvedené bolo podľa krajského súdu dostatočne preukázané aj vykonaným dokazovaním. Dovolací súd pritom odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj na vyjadrenie prokurátorky okresnej prokuratúry k dovolaniu. Do skutkového stavu ustáleného súdmi nižších stupňov dovolací súd v zmysle vyššie uvedeného nie je oprávnený, a teda ani nebude zasahovať.

Pokiaľ ide o dôvod oslobodenia obvineného spod obžaloby, vzhľadom na ustálenú judikatúru považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť (ako uvádza vo svojom rozsudku aj krajský súd), že súd môže oslobodiť obžalovaného spod obžaloby z dôvodu uvedeného v ustanovení § 285 písm. d/ Trestného

poriadku, teda preto, lebo obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný len vtedy, keď sa zistilo, že obžalovaný sa dopustil skutku, ktorý je predmetom obžaloby, a že tento skutok vykazuje znaky niektorého trestného činu, teda až potom, keď nie je daný nijaký z dôvodov oslobodenia uvedených v ustanovení § 285 písm. a/ až c/ Trestného poriadku. Krajský súd teda vzhľadom na absenciu naplnenia subjektívnej stránky trestného činu ako jedného zo znakov skutkovej podstaty trestného činu veľmi správne zrušil rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov, s ktorými sa dovolací súd stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na napadnutý rozsudok. Rovnako sa dovolací súd stotožňuje aj s úpravou skutkovej vety v napadnutom rozsudku v porovnaní so skutkovou vetou uvedenou v rozsudku súdu prvého stupňa, a to opätovne z dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku. Oslobodenie obvineného spod obžaloby podľa ustanovenia § 285 písm. a/ Trestného poriadku tak, ako ho požaduje obvinený vo svojom dovolaní, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, a preto ani najvyšší súd nemá dôvod do vecne správneho rozhodnutia súdu druhého stupňa zasahovať. Z uvedeného vyplýva, že obvineným namietaný dovolací dôvod nebol naplnený.

So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.